Nr____
WARSZAWA Biblioteka Krajowej Rady Narodowej
1 egz.

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 284 | Włocławek, czwartek 12 grudnia 1946 r. | Cena 3 złote

Zdobyć zaufanie

W ubiegłym tygodniu w Warszawie odbyła się konferencja przewodniczących i ich zastępców Nadzwyczajnych Komisyj Mieszkaniowych. W drugim dniu obrad na zebranie to przybył premier Osóbka-Morawski, który na zakończenie dyskusji wygłosił krótkie przemówienie.

Premier stwierdził, że Rząd dał Komisjom Mieszkaniowym wielkie uprawnienia, a to jest dowodem, że Rząd posiada zaufanie do klasy robotniczej i dlatego ważne sprawy oddaje w jej ręce.

To zaufanie musi być jednak należycie ocenione. Do obsadzenia stanowisk w Komisjach Mieszkaniowych podchodzić więc należy poważnie i z poczuciem odpowiedzialności. Jednocześnie trzeba zwrócić uwagę na to, że Komisje Mieszkaniowe nie usuną radykalnie głodu mieszkań. Gdyby w ten sposób została postawiona sprawa, wówczas świat pracy otrzymałby pierwotnie nadzieję i złudzenie, a potem nastąpiłoby głębokie rozczarowanie. Komisje Mieszkaniowe mają na celu jedynie rozszerzyć rozporządzalną ilość mieszkań. Nędza mieszkaniowa może być usunięta jedynie drogą budownictwa i to budownictwa na wielką skalę.

Komisje Mieszkaniowe przede wszystkiem muszą zwalczać przerosty, wywołane rozmnożeniem się nadmiernej liczby różnego rodzaju dygnitarzy. Jest jeszcze sporo mieszkań dużych, niewykorzystanych należycie i tymi lokalami należy się bezwzględnie zainteresować.

Lecz i w tym wypadku, a właściwie we wszystkich wypadkach należy stosować wiele rozwagi.

„Jedną bowiem z największych krzywd — powiedział Premier — jaką możemy wyrządzić człowiekowi, jest pozbawienie go mieszkania. W pracy więc Komisji Mieszkaniowej należy mieć to na uwadze i liczyć się z reakcją opinii publicznej".

Premier ponadto zwrócił uwagę wszystkim obecnym na fakt, że „chorujemy na brak dostatecznego poczucia praworządności".

Sytuacja może zawsze ulec naprawie, o ile wszyscy, bez względu na to jakie stanowisko zajmują, będą unikać błędów, wynikających z niezrozumienia zasady praworządności.

Musimy pamiętać, że służymy ogółowi, a nie ogół nam. Wystrzegać się musimy przerostu nadużywania władzy, bez względu na to, czy polecanie odnosi się do naszego osobistego wroga czy przyjaciela.

Powiedzonka: „ja go nauczę", „ja mu pokażę", „już ja go urządzę", „postaram się go zlikwidować", „nie bój się, skoro ja zarządzę, to ci nic nie zrobią", „co? chyba nie wiesz jakie ja mam wpływy!" itp. muszą być rzucone w niepamięć.

Każdy z nas otrzymał władzę w mniejszym czy większym zakresie od Polski i Jej, przede wszystkim Jej musi służyć. W pracy, przy spełnianiu obowiązków każdy obywatel musi być traktowany jednakowo, a dopiero po udowodnieniu, że dany osobnik jest szkodnikiem Państwa, można swój stosunek do takiego obywatela zmienić, ale jeszcze trzeba pamiętać o tym, że mimo niedopuszczalnych czynów pozostał nadal człowiekiem.

To samo gdy ma się do czynienia ze swym osobistym przyjacielem. Przyjaźń przyjaźnią, a obowiązek — obowiązkiem.

Gdy tak wszyscy będziemy postępowali wówczas dopiero zdobędziemy sobie zaufanie wszystkich.

Premier stwierdził wyraźnie:

„Ludzie pracy nie krytykują bowiem dokonanych przez demokrację wielkich reform społecznych i przebudowy ustrojowej, ale żalą się tylko na drobne usterki i niedociągnięcia".

O tym wszyscy muszą pamiętać.

Nic nie wyrządza tak wielkiej krzywdy Ojczyźnie, jak to, że nadużyjemy swej władzy lub nieucziwie będziemy postępowali.

Obywatel wychodzący z urzędu musi wyjść zadowolony z tego, że go wysłuchano, że mu udzielono porady, że go nauczono grzecznie i taktownie o jego obowiązku, że załatwił swą sprawę szybko i sprawnie. Gdy taki nastrój zostanie wytworzony we wszystkich urzędach, instytucjach i komisjach skończą się wszelkie utyskiwania, żale i pretensje wymawiane z początku szeptem a potem głośno, a miejsce ich zajmie zadowolenie i wielkie zaufanie oraz poszanowanie w stosunku do wszystkich instytucyj państwowych, prawno-publicznych i społeczno-państwowych.

A. Turczynowicz.

Dowody zbrodni Fiszera

WARSZAWA (obsł. wł.). Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce złożyła na ręce Generalnego Prokuratora materiał dowodowy obciążający Fiszera. Wśród dowodów znajdują się rozkazy, komunikaty i obwieszczenia o masowym rozstrzeliwaniu Polaków. Między innymi znajduje się zawiadomienie, że Fiszer polecił rozstrzelać 100 Polaków jako odwet za zabicie granatowego policjanta i ranienie niemieckiego żandarma. Złożone dokumenty ważą 50 kg.

Na sali rozpraw w czasie procesu Fiszera będzie założony specjalny ekran, na którym będą wyświetlane różne dokumenty obrazujące zbrodnie Fiszera.

Wielka Brytania zadłużona

NOWY JORK (obsł. wł.). Ambasador Wielkiej Brytanii w Stanach Zjednoczonych oświadczył, że obecne zadłużenia Anglii wynoszą pięć milionów funtów szterlingów. Życzeniem Anglii byłoby aby Niemcy zapłaciły przynajmniej połowę tego długu. Należałoby zdaniem ambasadora zwrócić uwagę na to, że Niemcy jako napastnik i główny sprawca wywołania wojny są mniej obciążone długami, aniżeli państwa zwycięskie, które uratowały ludzkość od zagłady hitlerowskiej.

Rozstrzelali żołnierzy radzieckich

ŁÓDŹ (obsł. wł.). W trzecim dniu procesu przeciwko bandzie NSZ „Warszyca" jeden z oskarżonych zeznał, że swego czasu bojówka ich napadła na oddział żołnierzy radzieckich i po rozbrojeniu wydała polecenie wykopania mogił, a następnie rozstrzelała bezbronnych.

Antyangielskie demonstracje we Włoszech

PADWA (obsł. wł.). Odbyły się tu burzliwe demonstracje ludności włoskiej przeciwko wojskom angielskim. Żołnierze otworzyli do demonstrujących tłumów ogień z karabinów. W czasie starć około 50 samochodów wojskowych zostało spalonych lub uszkodzonych. 20 osób zostało rannych. Podobne demonstracje odbyły się w wielu innych miejscowościach.

Demonstracje w Egipcie

KAIR (obsł. wł.). Stolica Egiptu była znów miejscem nowych demonstracyj skierowanych przeciwko układowi anglo-egipskiemu. Przed Klubem partii Saadistów zgromadziła się młodzież, która wznosiła antyrządowe okrzyki. Gmach klubu został obrzucony kamieniami i płonącymi pochodniami.

Z frontu Daniny Narodowej

WARSZAWA (PAP). Delegacja Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w osobach wiceministra Eugenii Krasowskiej, prezesa rady naczelnej PZWS dr St. Pazyra, nacz. dyr. PZWS, ob. St. Lange, dyr. wydziału administracyjno-handlowego PZWS złożyła na ręce zastępcy prezydenta KRN ob. St. Szwalbe kwotę 3.500.000 zł. tytułem przedpłaty na Daninę Narodową.

ŁÓDŹ (PAP). W ostatnich dniach wpłaciły na Daninę Narodową spółdzielnie rolniczo-handlowe woj. łódzkiego powyżej 1 miliona złotych. Spółdzielnia „Prasa" w Łodzi wpłaciła 309 tys. zł., Spółdzielnia „Zbyt" 221 tys. zł., firma „Bazar Amerykański" w Łodzi 583.500 zł., rzemieślnicy w Pabianicach: Marian Samuel 162 tys. zł., Józef Magrowicz 317 tys. złotych.

Likwidacja bandy „Groźnego"

WARSZAWA (PAP). Władze Bezpieczeństwa w powiecie nowotarskim zlikwidowały bandę NSZ-owską „Groźnego", która dawała się we znaki ludności wiejskiej. Ujęto 3 bandytów zaś „Groźny" i pomocnik jego „Bratek" zostali zabici przy próbie ucieczki. U ujętych zbrodniarzy skonfiskowano 12 sztuk broni.

Bez rezultatu

LONDYN (obsł. wł.). Rokowania handlowe duńsko-angielskie nie dały żadnego wyniku. Delegacja angielska wróciła do Londynu. Rokowania były prowadzone na temat zadłużenia Danii w stosunku do Wielkiej Brytanii.

W sprawie katastrofy kolejowej

ŁÓDŹ (obsł. wł.). W dniu wczorajszym został zamknięty przewód sądowy w sprawie głośnej katastrofy kolejowej na stacji Łódź Kaliska. Wyrok zostanie ogłoszony w dniu dzisiejszym w południe.

Wyjechały do Norymbergi

WARSZAWA (obsł. wł.). Wczoraj wyjechały do Norymbergi cztery Polki-ofiary doświadczeń niemieckich w obozie w Ravensbrück. Będą one zeznawały jako świadkowie w procesie przeciwko zbrodniczym lekarzom niemieckim.

Państwowe listy wyborcze zgłoszone

WARSZAWA (obsł. wł.). W ostatnim dniu przewidzianym przez ordynację wyborczą zostały na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego zgłoszone cztery listy państwowe kandydatów na posłów do przyszłego Sejmu Ustawodawczego.

Listy zostały zgłoszone przez Blok Stronnictw Demokratycznych, Polskie Stronnictwo Ludowe „Nowe Wyzwolenie", Stronnictwo Pracy i Polskie Stronnictwo Ludowe.

Na liście Bloku Stronnictw Demokratycznych czołowe miejsca zajmują Prezydent Bierut, Premier Osóbka-Morawski, Marszałek Rola-Żymierski, wicepremier Gomułka, wiceprezydent Szwalbe, Prezes SL Baranowski, wiceprezydent Barcikowski, minister Minc i minister Cyrankiewicz.

Czołowe miejsce na liście Stronnictwa Pracy zajmują prezes Mańkowski i dr Michejda; na liście PSL Nowe Wyzwolenie — wiceminister Rek, dyr. Drzewiecki i na liście Polskiego Stronnictwa Ludowego — wicepremier Mikołajczyk, minister Kiernik oraz ob. Bańczyk.

W myśl Ordynacji wyborczej z list państwowych nastąpi wybór 72 kandydatów.

Kryzys polityczny we Francji

PARYŻ (obsł. wł.). Przewódcy stronnictw politycznych nie doszli do porozumienia w sprawie utworzenia rządu koalicyjnego i desygnowania kandydata na premiera. Lewicowe stronnictwa wysuwają koncepcję utworzenia koalicji lewicowo-centrowej składającej się z komunistów, socjalistów i radykałów, podczas gdy ugrupowanie postępowych katolików żąda koalicji złożonej z czterech największych stronnictw. Przewodniczący Zgromadzenia Auriol oświadczył, że o ile stronnictwa nie osiągną porozumienia, wówczas on zrezygnuje ze swej funkcji.

Z Kongresu w Bazylei

BAZYLEA (obsł. wł.). Na kongresie Sjonistycznym w Bazylei uwydatniły się dwa przeciwne sobie kierunki. Pierwszy kierunek umiarkowany pod przewodnictwem dra Weizmana wysuwa projekt podziału Palestyny na dwa państwa: arabskie i żydowskie. Kierunek drugi reprezentowany przez Sjonistów amerykańskich żąda całej Palestyny dla państwa żydowskiego.

I znów katastrofa

LONDYN (obsł. wł.). W Japonii w pobliżu Osaka rozbił się samolot na skutek czego zginęło śmiercią tragiczną 15 pasażerów i 5 członków załogi.

Wielka mgła w Londynie

LONDYN (obsł. wł.). Gęsta mgła jaka opanowała Londyn i okolice w dniu wczorajszym spowodowała zatrzymanie wszelkiej komunikacji morskiej, powietrznej i lądowej. Ruch na ulicach Londynu został ograniczony do minimum. Kilkanaście ofiar uległo śmiertelnym wypadkom.

W Izbie Gmin w czasie debaty parlamentarnej mgła przedostała się przez zamknięte okna i tak wypełniła salę obrad, że posłowie nie widzieli swych kolegów znajdujących się na przeciwnym końcu sali.

Powracający z pracy wracali z powrotem do biur i fabryk bowiem nie mogli wśród mgły trafić do swych domów.

W dniu dzisiejszym mgła zaczęła ustępować. Ruch uliczny i komunikacje nadal są ograniczone.

Nauka polska w służbie Ziem Odzyskanych

Wyznaczona przez Ministra Ziem Odzyskanych na dni od 18 do 21 grudnia br. IV Sesja Rady Naukowej dla Zagadnień Ziem Odzyskanych wzbudza, podobnie jak i sesje poprzednie, żywe zainteresowanie nie tylko wśród sfer naukowych ale i w całym społeczeństwie.

Po zakończonych niedawno obradach I Kongresu Techników Polskich w Katowicach, który poświęcił tak wiele uwagi sprawom ziem odzyskanych z punktu widzenia techniki, Rada Naukowa kontynuuje swe prace dotyczące dalszych problemów tych ziem, ustabilizowania na nich gospodarki państwowej polskiej i definitywnego ich scalenia z Macierzą.

Wśród referentów, obok szeregu wybitnych znawców, profesorów wyższych uczelni, widnieją nazwiska przedstawicieli centralnych władz państwowych, między innymi ob. ob.: Wiceministra Przemysłu — płk. Eugeniusz Szyra, Pełnomocnika Rządu dla Spraw Wybrzeża — inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego oraz dyrektorów departamentów ministerstw: Wacława Jastrzębowskiego, Władysława Lechowicza, Dra Leopolda Glucka i inż. Mieczysława Łopuszyńskiego.

Debata nad skargą Grecji

NOWY JORK (obsł. wł.). Rada Bezpieczeństwa obradowała nad procedurą załatwienia skargi Grecji wystosowanej przeciwko Jugosławii, Bułgarii i Albanii. W wyniku debat postanowiono zawezwać przedstawicieli stron oskarżonych celem wysłuchania ich wyjaśnień.

Ujawnienie sił wojskowych zdecydowane

NOWY JORK (obsł. wł.). Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu ONZ powzięto uchwałę na mocy której wszystkie państwa mają w terminie do dnia 1 stycznia 1947 roku ujawnić swe siły wojskowe w kraju i na obcym terytorium. Jednocześnie postanowiono powołać specjalną komisję, która opracuje powszechny plan rozbrojenia.

Za napad na „Orbis"

WARSZAWA (obsł. wł.). Rozpoczął się tu proces przeciwko członkom NSZ, który w dniu 9 października 1945 roku dokonali zbrojnego napadu na „Orbis" i zrabowali 357.000 zł. W napadzie wraz z oskarżonymi brali również udział oskarżeni i skazani za udział w zamordowaniu ś. p. posła Ścibiorka.

Z akcji przedwyborczej

WARSZAWA (obsł. wł.). Z całego kraju nadchodzą wiadomości o ruchu przedwyborczym. W większych ośrodkach zostały już zorganizowane pierwsze wiece m. in. w Białymstoku, Wrocławiu, Suwałkach i Łomży.

WARSZAWA (obsł. wł.). Związek Zawodowy Kolejarzy reprezentujący ponad 300.000 członków uchwalił w akcji wyborczej poprzeć całkowicie Blok Stronnictw Demokratycznych.

Sytuacja w Iranie

MOSKWA (obsł. wł.). Agencja Tass donosi, że w jednej z kopalń doszło do starcia między wojskiem a górnikami. W wyniku walki górnicy opuścili kopalnię i ukrywają się w górach. Wojska rządowe irańskie posuwają się szybko w kierunku Kurdystanu. W wielu miejscowościach wojska pozajmowały lokale Zw. Zawodowych. Żołnierze dokonują licznych aresztowań wśród robotników.

TEHERAN (obsł. wł.). Ambasador ZSRR w Teheranie złożył na ręce rządu protest przeciwko wysłaniu wojsk do Azerbejdżanu, uważając ten krok za zagrożenie granicy radzieckiej.

TABRYZ (obsł. wł.). Radio Tabryz wzywa wszystką ludność Azerbejdżanu do stawiania oporu wkraczającym wojskom irańskim.

NOWY JORK (obsł. wł.). W kołach politycznych przeważa zdanie, że obecna sytuacja w Iranie zmusi Radę Ministrów czterech mocarstw do zajęcia się tym zagadnieniem i do interwencji. Przewiduja, że tą sprawą zajmie się również Rada Bezpieczeństwa.

LONDYN (obsł. wł.). Podano tu do wiadomości, że wojska irańskie wkroczyły do Tabryzu.

Manifestacje kombatantów

NOWY JORK (obsł. wł.). Przed hotelem, w którym zamieszkuje delegat Stanów Zjednoczonych do ONZ Connelly w dniu wczorajszym odbyła się manifestacja kombatantów, którzy protestowali przeciwko łagodnej polityce Stanów w stosunku do gen. Franco.

Gdzie jest Martin Borman?

SZTOKHOLM (obsł. wł.). Jeden z dziennikarzy szwedzkich podał wiadomość, że zastępca Hitlera Martin Borman znajduje się obecnie w południowej Ameryce.

Ociemniali żołnierze na Daninę Narodową

Historyczne zadanie, jakie ma do spełnienia Danina Narodowa dociera do coraz szerszych kół społeczeństwa polskiego. Do Pełnomocnika Rządu do spraw Daniny Narodowej zgłaszają się Obywatele ze wzruszającymi niekiedy ofiarami na Daninę Narodową.

Ob. Teofil Bieliński, emerytowany mistrz piekarski, liczący 81 lat, przyniósł na Daninę Narodową 1.000 zł i 3 akcje Warszawskiego Towarzystwa Kolei Dojazdowych oświadczając, iż dziś prócz skromnej emerytury i starego konika nie posiada nic więcej, ale odbudowę Ziem Odzyskanych uważa za tak wielki obowiązek Obywatelski, iż pragnie również w nim wziąć udział.

A ileż wzruszającej troski o przyszłość Polski mieści się w darze Związku Ociemniałych Żołnierzy R. P., który na ręce Prezesa Głównej Komisji Obywatelskiej prof. Grabskiego złożył 40.000 zł. na Daninę Narodową. Ludzie, którzy oddali Ojczyźnie, to co człowiek ma najcenniejszego, — wzrok, nie poskąpili również grosza gdy Polska go potrzebuje.

Centralny Komitet Żydów w Polsce, który jest organizacją kulturalno-polityczną, pośpieszył również z dobrowolną ofiarą na rzecz Daniny Narodowej w wysokości pół miliona złotych.

Z innych znaczniejszych wpłat wymienić należy Rolniczą Centralę Mięsną, która wpłaciła na rzecz Daniny przedterminowo 3.020.000 zł.

Ponadto w dniu wczorajszym z ofiar dobrowolnych i wpłat dokonanych bez wymiaru, wpłynęło 10.330.447 zł.

Mickiewicz w języku rosyjskim

MOSKWA (PAP). Na półkach księgarskich Moskwy ukazał się tom poezji wybranych Adama Mickiewicza w wydaniu radzieckiego Instytutu Literatury Pięknej. Na treść nowego wydawnictwa składają się: sonety miłosne, sonety Krymskie, ballady, poematy: „Grażyna" i „Konrad Wallenrod", „Dziady" i „Pan Tadeusz"

Tom Mickiewicza wydany został w pięknej szacie graficznej. Okładkę zdobi medalion z podobizną poety w ramce z liści laurowych. W tekście— piękne ryciny zaczerpnięte z polskich wydań Mickiewicza. Wydawnictwo ukazało się w nakładzie 25 tys. egzemplarzy.

Kto otrzyma nadal pomoc

NOWY JORK (obsł. wł.). Przewodniczący UNRRA oświadczył, że instytucja ta wypełniła 3/4 ustalonego planu i rzeczywiście udzieliła krajom zniszczonym przez wojnę wydatnej pomocy.

NOWY JORK (obsł. wł.). Amerykański Podsekretarz Stanu oświadczył, że mimo skasowania dostaw UNRRA Włochy i Grecja będą nadal korzystać z pomocy amerykańskiej.

Anders przeciwko Sikorskiemu

Dowódca OW 1, gen. dyw. Gustaw Paszkiewicz znany dowódca Szkoły Podchorążych w wypadkach majowych, który zdecydowanie wystąpił przeciwko Piłsudskiemu, udzielił wywiadu, który podajemy poniżej:

Jakie były przyczyny, dla których gen. Sikorski mianował Andersa dowódcą II-go Korpusu?

Zastanawiając się nad osobą dowódcy formującego się na terenie ZSRR Korpusu Polskiego gen. Sikorski zdawał sobie z tego sprawę, że nie może nim być żaden z byłych oficerów legionowych, którzy nie kryli się ze swym antyradzieckim nastawieniem. Dlatego wybrał Andersa. Przemawiało za nim to, że nie służył w Legionach, że w maju 1926 r. przeciwstawił się Piłsudskiemu, a przede wszystkim to, że gen. Sikorski uważał Andersa zą uczciwego człowieka.

Nie wiedział niestety o tym, że Anders jeszcze przed wojną, będąc dowódcą brygady w Brodach, popełnił szereg poważnych nadużyć finansowych. Między innymi karmił konie swojej stajni wyścigowej owsem rządowym, a podoficerów posyłał do Warszawy w charakterze dżokejów. Afery jego nabrały z czasem dość dużego rozgłosu. Wszczęte dochodzenie wykazało całkowitą słuszność zarzutów, a na tej podstawie ówczesny dowódca DOK Lwów, gen. Tokarzewski, zażądał usunięcia Andersa w przeciągu 24 godzin. W efekcie Anders stanął do raportu karnego przed wiceministrem spraw wojskowych gen. Głuchowskim i został przeniesiony karnie do Równego.

Sikorski nic nie wiedział o tym wszystkim. Natomiast wiedzieli doskonale otaczający Andersa legioniści.

Anders, wbrew woli gen. Sikorskiego i wbrew uchwale prezydium Rady Ministrów jako dowódca II korpusu w Rosji wyprowadził swych żołnierzy poprzez Habanię, Persję, Iran do Iraku. Wydatnie pomogli mu w tym zresztą oficerowie brytyjskiej misji wojskowej przy dowództwie wojsk polskich w ZSRR, którzy zagwarantowali Andersowi całkowitą bezkarność.

Jaki cel miała W. Brytania w osłabianiu sił Rosji?

W marcu 1942 premier Churchill i naczelne dowództwo brytyjskie liczyło się z ewentualnością, że Związek Radziecki nie wytrzyma naporu niemieckiego i szybko utraci na rzecz Niemiec Kaukaz. Obsadzenie Kaukazu umożliwiło by Niemcom atak na Irak. Utrata tego naftodajnego terenu byłaby dla Anglików katastrofą.

Ponieważ w Palestynie dysponowali Anglicy jedynie słabymi siłami, a w Transjordanii i Iraku nie mieli ich wcale — uważali tedy za bardziej korzystne dla siebie, żeby żołnierze polscy bronili ich nafty, miast walczyć o swoją ojczyznę.

Jak kształtowała się polityka Andersa po przybyciu do Iranu?

Od pierwszych dni 1943 r. w szeregach II-go korpusu rozpoczęto wściekłą propagandę antyradziecką. Gen. Sikorski sprzeciwiał się takiej polityce. Anders zawiązał na terenie Iraku spisek, zmierzający do usunięcia naczelnego wodza.

Anders próbował kilkakrotnie wciągnąć mnie do swych planów.

Stawiane mi propozycje kategorycznie odrzuciłem, nie ukrywając bynajmniej przed Andersem, że niezwłocznie zawiadomię o wszystkim gen. Sikorskiego. Jadąc do Iraku na stanowisko dowódcy brygady czołgów, zabrałem ze sobą 150 oddanych generałowi Sikorskiemu oficerów. Dzięki nim opanowałem swoją brygadę, i byłem spokojny, że potrafię rozbić wszystkie plany Andersa.

Jak zareagował gen. Sikorski na przesłane mu ostrzeżenie?

Nadesłał mi przez kuriera list z prośbą o szczegółowy raport o sytuacji. Opisałem ją dokładnie, nadmieniając, iż uważam, że tylko szybki przyjazd gen. Sikorskiego może przeciąć wzbierający wrzód.

Gen. Sikorski rozkazał zwołać oficerów na odprawę w dniu 6 czerwca.

Jak przyjął Anders wiadomość o przyjeździe gen. Sikorskiego?

Odprawę w Kisile Rybat, w której miało wziąć udział 300 wyższych oficerów II-go korpusu postanowił Anders wykorzystać dla przeprowadzenia puczu przeciwko osobie gen. Sikorskiego. Wiedząc o tym postawiłem swoją brygadę w stan alarmu, a sam z większą grupą uzbrojonych oficerów udałem się na odprawę.

Godzinę przed odprawą Anders zaprosił mnie na rozmowę w cztery oczy. W czasie rozmowy oświadczył, że dzisiejszego dnia gen. Sikorski zostanie usunięty, a naczelne dowództwo przejmie on — Anders. Dodał przy tym, że daje mi chwilę namysłu, czy zdecyduję się pójść z nim, czy też będę bronił bankruta.

Odpowiedziałem na to, że do puczu nie dopuszczę, a gen. Sikorskiemu nie spadnie włos z głowy. Oficerowie moi czekają w pogotowiu, a na dane przeze mnie hasło poprowadzą brygadę na rozpędzenie warchołów. Oświadczyłem również, że gen. Sikorski był i będzie naczelnym wodzem, i że udaję się natychmiast do niego, by zameldować o środkach przedsięwziętych dla uśmierzenia buntu.

W takiej atmosferze rozpoczęła się odprawa.

Jaką postawę przyjął gen. Sikorski wobec buntowników?

Przygasił ich swoją wielkością. Niedopuścił do głosu ani Andersa, ani żadnego z jego zwolenników. W ostrych słowach potępił pucz, ale zarazem potraktował go jako błazeństwo. Oświadczył, że nie przyjechał do Iraku dla uśmierzania dziecinnych puczów, ale na inspekcję stanu bojowego korpusu. Wydał szereg organizacyjnych i wyszkoleniowych rozkazów i na tym odprawę zakończył.

Przez cały czas zachowywał żelazny spokój. Ile go ten spokój kosztował, może świadczyć fakt, że wróciwszy na swoją kwaterę — zemdlał.

Po południu zwołał u siebie konferencję, w której udział brali gen. Klimecki, płk. Przeździecki i ja. Gen. Sikorski oświadczył nam wówczas, że zadecydował usunać Andersa, ze stanowiska dowódcy II-go korpusu. Nie chce i nie może zrobić tego na miejscu, uczyni to jednak natychmiast po powrocie do Londynu.

Nie zdążył już. Katastrofa gibraltarska przecięła wszystko.

Jakie były dalsze losy pana generała w związku z zatargiem z Andersem?

Po śmierci gen. Sikorskiego stosunki pomiędzy nami były wyjątkowo naprężone i Anders spowodował, że następca gen. Sikorskiego gen. Sosnkowski odwołał mnie do Anglii na stanowisko zastępcy dowódcy I-go korpusu.

We wrześniu 1944 r. gen. Sosnkowski podał się do dymisji. Przez kilka miesięcy funkcje jego sprawował gen. Kopański, a w styczniu 1945 r. przyjął je gen. Anders. Pierwszą jego czynnością było usunięcie mnie ze stanowiska dowódcy I-go korpusu. Przeniesiono mnie wówczas do dyspozycji min. spraw wojskowych gen. Kukiela. Niezależnie od tego Anders próbował również usunąć mnie z honorowego stanowiska kanclerza kapituły Krzyża Virtuti Militari. To mu się jednak nie udało.

Z wiosną 1945 r. rozwinąłem żywą działalność zmierzającą do umożliwienia żołnierzom polskim zorganizowanego powrotu do kraju, a w maju wspólnie z gen Modelskim ogłosiliśmy odezwę „że walczyć można o Polskę wszędzie, budować ją tylko w kraju". Jednocześnie wystosowałem pismo do Bora-Komorowskiego, że uznaję Rząd Jedności Narodowej, naczelnego dowódcę W. P. marszałka Żymierskiego i że wracam do kraju.

Zostałem natychmiast usunięty z wojska. Pozbawiono mnie gaży, kart żywnościowych — szykanowano na każdym kroku. Mimo to nie zarzuciłem swej akcji nakłaniania żołnierzy do powrotu, która spotykała się z wielkim uznaniem i wdzięcznością.

20 grudnia 1945 r. wróciłem do kraju i stanąłem do pracy, jako dowódca 18-tej D. P.

Zamiast ulotek wyborczych — zeszyty

WARSZAWA (PAP). W wykonaniu uchwały Głównego Komitetu Wyborczego Bloku Demokratycznego o ograniczeniu druku ulotek i propagandy drukiem w akcji wyborczej w związku z brakiem papieru na podręczniki szkolne i zeszyty, Komitet w dniu 7 bm. postanowił z zaoszczędzonych funduszów wydać bezpłatnie młodzieży szkół powszechnych 4 miliony zeszytów.

Zeszyty te będą miały nadruk „bezpłatny", zawierać będą na okładce mapę Polski, zestawienie graficzne osiągnięć, jakie da Posce plan 3-letni oraz nadruk: „Zamiast wydania milionów ulotek — Blok Demokratyczny ofiarowuje młodzieży szkolnej zeszyty"

P. S. L. otrzymało 100 ton papieru

WARSZAWA (PAP). Jak się dowiadujemy, Polskie Stronnictwo Ludowe wystąpiło o 100 ton papieru na akcję wyborczą, który to papier otrzymało. PSL wydaje swoją odezwę wyborczą nakładem 1 miliona egzemplarzy.

W obronie życia i mienia

KRAKÓW (PAP). Banda leśna w sile 30 osób, uzbrojonych w automatyczną broń, napadła na stację kolejową w Stryszowie na linii Kraków—Zakopane. Obecni na stacji dwaj milicjanci oraz kilku żołnierzy Wojska Polskiego zatarasowali się w budynku stacyjnym, wstrzymując przez dłuższy czas napastników i ratując tym samym mienie obecnych na stacji podróżnych. Na odsiecz walczącym przyszli żołnierze, którzy przybyli pociągiem na stację. W potyczce raniono 4-ch bandytów i zdobyto większą ilość broni.

Najdroższy wyraz

W dniu dzisiejszym przypada 86 rocznica urodzin „Wielkiego Syna Kujaw" Jana Kasprowicza (ur. 12.12 1860 r. zm. 1.8.1926 r.); jednego z najwybitniejszych naszych poetów. W ostatnich latach swego życia zrósł się z Podhalem, ukochał swą „Harendę" i tam, nad szumiącym Białym Dunajem spoczywa w granitowym mauzoleum.

Zarzucali Kasprowiczowi niektórzy, że nie jest dobrym Polakiem, bo w jego utworach nie można spotkać wyrazu „Ojczyzna".

W odpowiedzi na te zarzuty napisał Kasprowicz dosyć długi wiersz.

Oto pierwsza zwrotka:

„Rzadko na moich wargach —
Niech dziś to warga ma wyzna —
Jawi się krwią przepełniony
Najdroższy wyraz: „Ojczyzna".

Kasprowicz nie należał do tych, co ten wyraz głośno wypowiadają, lub do tych, co krzyczą, że „żyją dla Niej". On czuł wstręt do takich „kupczyków", gdyż są to zazwyczaj ludzie o bardzo nieczystych sumieniach. Tacy jedynie na ustach mają wyraz: Ojczyzna, a nie mają go w sercu...

Kasprowicz pisze inaczej:

...Więc się nie dziwcie—ktoś może
Choć milczkiem słuszność mi przyzna —
Że na mych wargach tak rzadko
Jawi się wyraz: Ojczyzna.

Lecz brat mój najbliższy i siostra
W tak czarnych żałobach ninie,
Ci wiedzą, że chowam tę świętość
W nagłębszej serca głębinie!...

Takie zrobił wyznanie Kasprowicz. A nie są to gołe słowa, bo prawie we wszystkich swoich utworach przylgnął myślą i sercem do ukochanej Ojczyzny.

Sam o tym tak pisze w ostatniej zwrotce:

W mej pieśni, bogatej, czy biednej--
Przyzna mi ktoś lub nie przyzna —
Żyje, tak rzadko na wargach,
Moja najdroższa Ojczyzna.

I my także winniśmy wziąć wzór z Kasprowicza. Niech i dla nas Ojczyzna będzie świętością! Chowajmy Ją w „najgłębszej serca głębinie", żyjmy dla Niej... pracą i poświęceniem!

Wszystko, co czynimy, niech będzie ku Jej chwale!...

Sław.

Kronika Włocławka

CZWARTEK
12
GRUDNIA

Kalend. Rzym.-Katolicki — Aleksandra m.
Kalendarzyk Słowiański — Suliwoja.
Wschód słońca 7.35 — zachód 11.23.
Apteka dyżurna na Placu Dąbrowskiego.
Lek. dyż. dr Makohonski, Cyganka 18 II p. godz. 18—8.
Kino „BAŁTYK" — Więzień Nr. 4328
Kino „POLONIA" — Nieuchwytny Smith.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Przypomnienie

Jeśli serce w piersi uderza,
pomnij o gwiazdce dla żołnierza,
o dzieciach tych, co padli w polu,
o ciężkiej nieraz ich niedoli.

Nadejdą święta, radość, gwiazdka,
niechże we wszystkich wsiach i miastach,
jasnym uśmiechem blask radości
na twarzach wszystkich braci gości.

AGAPIT.

OBCHÓD ROCZNICY UTWORZENIA KRN.

W dniu 1 stycznia 1947 roku upływają trzy lata od powstania Krajowej Rady Narodowej. W związku z powyższym odbyło się zebranie przedstawicieli społeczeństwa naszego miasta na którym postanowiono rocznicę powyższą godnie uczcić.

Jako dzień obchodu tej rocznicy ustalono dzień 29 grudnia r. b. Jednocześnie ustalono program uroczystości w zarysach. Po nabożeństwie w katedrze, które ma się odbyć o godz. 10-tej, wszyscy po Mszy św. udają się pochodem przez miasto do teatru na akademię. Na program akademii złożą się krótkie przemówienia: starosty Kubskiego, prezesów Rad Narodowych — Bojańczyka i Kozyry, przedstawiciela wojska, partii politycznych, Zw. Zawodowych oraz młodzieżowych. Po przemówieniach zostanie wygłoszony okolicznościowy referat. Akademia zostanie zakończona częścią artystyczną.

W skład Komitetu Honorowego uroczystości powołano: przewodniczący — J. Bojańczyk oraz członkowie — S. Kozyra, R. Kubski, I. Kubecki, S. Czekański i S. Bomboiski.

Komitet wykonawczy stanowią wszyscy obecni na zebraniu. Na przewodniczącego sekcji technicznej powołano ob. Sokołowskiego, propagandowej — L. Janickiego i artystycznej Z. Arentowicza. (at)

WEZWANIE.

Grodzki Komitet PPS wzywa wszystkich członków partii, którzy pełnią funkcję dyrektorów zakładów, kierowników zakładów, przewodniczących rad zakładowych oraz członków rad zakładowych na zebranie stronnictwa które odbędzie się w piątek, dnia 13 grudnia r. b. o godz. 17-tej do lokalu PPS przy ul. Stodólnej 56a. Obecność wszystkich wezwanych obowiązkowa.

NA GWIAZDKĘ DLA ŻOŁNIERZY.

W związku z ogólno-krajową zbiórką Gwiadkową dla Żołnierzy i osieroconych rodzin po bohaterach walki o Wolność Naszej Ojczyzny powstał we Włocławku Komitet Obywatelski pod protektoratem Prezydenta m. Włocławka, Starosty pow. włocławskiego oraz Dowódcy Garnizonu.

Komitet ten zwraca się do całego Społeczeństwa Kujaw z gorącym apelem o poparcie akcji aby w ten sposób czynnie zadokumentować nierozerwalność węzłów serdeczności jakie łączą Naród z Obrońcą nietylko w chwilach ciężkich zmagań, ale również w uroczystościach radosnych jak tradycyjna Gwiazdka. Do fabryk, zakładów pracy, instytucji państwowych, samorządowych, partii, związków, organizacji społecznych, cechów, oraz szkół itp. zostały wysłane listy zbiórkowe Tow. Przyj. Żołn. do zadeklarowania darów w postaci gotowych paczek świątecznych, bądź też w gotówce lub w różnych naturaliach.

Niezależnie od tego sprzedawane będą po sklepach specjalne nalepki i znaczki Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza.

Akcja zbiórkowa trwa od 10.12 do 20.12 b. r. Dary indywidualne oraz zadeklarowane według list zbiórkowych przyjmowane za pokwitowaniem będą w Sekretariacie Włocławskiego Oddziału Tow. Przyj. Żołnierza we Włocławku ul. Litewska 14 do dnia 20.12 b. r. w godzinach od 9 do 14-tej. (at)

GWIAZDKA W CARITAS.

Okręg Caritas we Włocławku organizuje gwiazdkę dla 350 dzieci z świetlicy-dożywialni przy ul. Piusa XI i dzieci z rodzin podopiecznych i rodzin podopiecznych Caritas.

Święta Bożego Narodzenia, święta miłości zawsze poruszają nasze serca w stosunku do cierpiących. Po wojnie cierpiących jest tak dużo, dzieci pozbawione są radości... Caritas robi wielkie wysiłki, aby w czasie tych świąt jak największa liczba dzieci i podopiecznych odczuła nasze miłosierdzie.

Duża ofiarność społeczeństwa na rzecz Caritas wznowi się i sprawi, że wszyscy podzielimy się z swoimi bliźnimi i w głębokim zadowoleniu zasiądziemy do wieczerzy wigilijnej. Ofiary można składać w biurze Caritas ul. Łęska 49 i w redakcji Gazety Kujawskiej.

W SPRAWIE KOMISYJ MIESZKANIOWYCH.

Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa przy Prezesie Rady Ministrów zarządziła przerwę w działalności wszystkich miejscowych Komisji Mieszkaniowych od dnia 20 grudnia 1946 r. do 20 stycznia 1947 r.

W okresie przerwy, miejscowe Nadzwyczajne Komisje Mieszkaniowe nie będą wysyłać brygad kontrolnych, wydawać orzeczeń, ani też ich wykonywać.

SEMINARIUM DLA WYCHOWAWCZYŃ PRZEDSZKOLI.

Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Toruniu ul. Leona Szumana 2 (przy placu św. Katarzyny) przyjmuje zgłoszenia kandydatek od lat 14 do 17 do 3 letniego Seminarium, kandydatki w wieku 18 do 30 lat do 2 letn. Seminarium dla dorosłych wzgl. na 3 miesięczny Kurs Pedagogiczny.

WSPÓŁPRACA I WZAJEMNA POMOC.

Przed zrealizowaniem swojej imprezy dochodowej („Wieczoru Czerwonokrzyskiego") Koło Młodzieży PCK przy Szkole Powszechnej Nr. 1 we Włocławku zwróciło się do wszystkich Kół Młodzieży PCK we Włocławku z prośbą o pomoc w rozprzedaży biletów. Rezultat piękny — nie było we Włocławku Koła, któreby odmówiło pomocy. Najwięcej biletów rozprzedało Koło przy Szkole Powsz. im. Długosza.

Koło Nr. 1 z niecierpliwością czeka na stosowny moment okazania swej wdzięczności i nawiązania najściślejszej współpracy.

Niezależnie od tego Koło Nr. 1 nawiązało serdeczny kontakt z Kołem Młodzieży PCK przy Szkole Powsz. w Piotrkowie Kujawskim (pow. nieszawski). 30-tu członków Koła w Piotrkowie, na czele z opiekunką p. Heleną Okupską, odwiedziło w dniu 1 grudnia b. r. Koło Nr. 1 we Włocławku. Po uroczystym powitaniu i wspólnym śniadaniu, goście pod opieką gospodarzy zwiedzili Włocławek, a następnie 30-tu członków Koła Nr. 1 „rozebrało" swych gości i zaprosiło na obiad do mieszkań prywatnych. Po obiedzie goście udali się do teatru na „Wieczór Czerwonokrzyski" skąd zaproszeni zostali do świtlicy Koła Nr. 1 na podwieczorek, po którym wesołe gry, zabawy i tańce przyczyniły się do wzmocnienia więzów przyjaźni. Po rozrywce, goście zostali ponownie przez członków Koła Nr. 1 zaproszeni na kolację i nocleg.

Opiekunka Koła z Piotrkowa była gościem Opiekunki Koła Nr. 1. Piękny i budujący obrazek — brawo! (el)

AŻ 12 OPUSZCZONYCH MOGIŁ ŻOŁNIERSKICH wzięło pod swą opiekę Koło Młodz. PCK przy szkole powsz. Nr. 3 w Włocławku, uporządkowało je, zakupiło wieńce za zebranie pośród członków Koła pieniądze, a w dniu poświęconym pamięci zmarłych, młodzież Koła pełniła straż honorową nad grobami Obrońców Ojczyzny i paliła światła, dostarczone przez włocławski Oddział PCK.

PODZIĘKOWANIE.

„Zespołowi Wokalno-Muzycznemu pod kierow. ob. prof. Lewandowskiego, Orkiestrze Fabr. Celulozy pod kierown. ob. Sobierajskiego, ob. Strubińskiemu Stan. i wszystkim tym obywatelom, którzy przyczynili się do uświetnienia Akademii w dniu 8.12.1946 r.

Grodzki i Powiatowy Komitet PPS składa serdeczne podziękowanie".

ZAPROSZENIE

Koło Koleżeńskie Uczennic Powiatowej Żeńskiej Szkoły Rolniczej w Marysinie k Lubrańca zaprasza uczennice Marysina na ZJAZD KOLEŻEŃSKI który ma się odbyć w szkole w Marysinie, dnia 15-go grudnia 1946 roku Zjazd rozpocznie się nabożeństwem w kościele parafialnym w Lubrańcu o godzinie 10 m. 30 rano

(2315) KOLEŻANKI.

WIESZAK stojący do garderoby (drewniany) kupimy. Drukarnia Diecezjalna Włocławek. (2331)

AKORDEON 80-basowy, 1 register (Hohnera) prawie nowy, sprzedam. Adres wskaże administracja Gazety Kuj. (2330)

HURTOWNIA
KOSMETYCZNO-PERFUMERYJNA
Jan Urbański i S-ka
Włocławek, ul Piekarska 14 4 tel. 16-18
POLECA: po cenach ściśle fabrycznych wyroby fabryk: W. ADAMCZEWSKI, PERFECTION, STEMPNIEWICZ, FALKIEWICZ i innych
231

ROLNICY!
węgiel nadszedł
Do nabycia po cenach urzędowych przy sprzedaży zboża w firmie Produkty Rolnicze i Nasiona
St. Michelis i K. Sulimierski
WŁOCŁAWEK
(2320) Skład ul. Kaliska 10.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że począwszy od dnia 13.12. b. r. do dnia 22.12.46 będzie wydawany węgiel indywidualnie dla ludności na karty zaopatrzenia I kategorii z m-cy lipca, sierpnia i września b. r. na odcinek Nr. 37 po 150 kg. na jeden odcinek dla osób nie z tytułu pracy.

Polecenia na węgiel będą wydawane wg alfabetu, rozpoczynając od litery A, B, C, D, E, F, w dniu 13.12. b. r., następnie w dniu 14.12. b. r. na litery G, H, I, J, K — w dniu 16.12. b. r. na litery L, Ł, M w dniu 17.12. b. r. na litery N, O, P — w dniu 18.12. b. r. na litery R, S, — w dniu 19.12. b. r. na litery T, U — w dniu 20.12. b. r. na litery W, Z.

Wydawanie poleceń odbywać się będzie przy ul. Kościuszki Nr. 12 pokój Nr. 6 w godz. od 9 do 13-tej.

ZA PREZYDENTA MIASTA
2332 St. Kasprowicz
Z-ca Kier. Ref. Apr. i Handlu
m. Włocławka

Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe we Włocławku, Referat Apr. i Handlu ogłasza, że na podstawie zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dn. 30.11.46 r. przedłuża się termin obrotu zapasami mąki w przemiale procentowo niższym niż dozwolony do dnia 1.2.1947 r.
(2326)

ZA STAROSTĘ
w/z T. Warecki
Kier. Pow. Ref. Aprow. i Handlu

Ogłoszenia drobne

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, kwity kontygentowe i nakazy płatnicze podatkowe na dworcu w Bydgoszczy, na nazwisko: Banaszkiewicz Władysław zam. Ujma Mała gm. Sędzin, pow. Nieszawa poczta Siniarzewo. (2329)

UNIEWAŻNIAM legitymację nauczycielską Nr. 169, legitymację Zw. Spożywców i odcisk palca. Łukasiak Wincentyna zam. Włocławek, Stodólna 76. (2328)

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty, książkę wojskową. Baranowski Stanisław zam. Dobrzyń nad Wisłą, oraz dowód tożsamości konia wystawiony na to samo nazwisko. (2334)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną wydaną przez Zarząd Miejski, rocznik 1928. Pisański Edward zam. Włocławek, POW 32. (2333)

K D

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4. Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 3-ej do 5-ej — w sobotę od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E - 20839
DRUKARNIA DIECEZJALNA. WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.